

MILLS, HENRY (1757-1820), arloeswr gyda chanu cynulleidfaol yng Nghymru

Enw: Henry Mills

Dyddiad geni: 1757

Dyddiad marw: 1820

Priod: Jane Mills

Plentyn: Richard Mills

Plentyn: James Mills

Plentyn: Edward Mills

Rhyw: Gwryw

Galwedigaeth: arloeswr gyda chanu cynulleidfaol yng Nghymru

Maes gweithgaredd: Crefydd; Cerddoriaeth

Awdur: Gwilym Prichard Ambrose

Ganwyd yn 1757 yn amaethdy Tanrallt, gerllaw Llanidloes. Pan oedd yn ddyn ieuanc tynnodd ei lais sylw **Thomas Charles o'r Bala** pan oedd hwnnw ar ymweliad â Bethel, capel y Methodistiaid Calфинаidd, Llanidloes - ymunodd Mills â'r Methodistiaid Calфинаidd yn 1780 - ac ar awgrym **Charles** rhoes y cyfarfod misol ofal canu cynulleidfaol Methodistiaid yr ardal ar ysgwyddau Mills, serch fod newydd-deb y syniad, ieuencid Mills, a'i fod yn abl i ganu dau neu dri o offerynnau cerdd, yn rhwystr yng ngolwg rhai o'r blaenoriaid mwyaf llym a chul. Bu'n briod ddwywaith. Meibion o'i briodas gyntaf oedd (1) Edward Mills, tad **John Mills** ac **Edward Mills**; (2) **James Mills**. Mab o'r ail briodas oedd **Richard Mills**. Bu HENRY MILLS farw 28 Awst 1820.

Parhawyd ei waith cerddorol gan ei fab JAMES MILLS (1790 - 1844); ganwyd yn 1790 ym Melin-y-wern, gerllaw Llanidloes. Cafodd ei alluoedd cerddorol ef gyfle da yn y gymdeithas gerddorol a sefydlwyd yn Bethel yn 1834 gyda'r amcan o wella safon caniadaeth gynulleidfaol; cyfarfyddai'r gymdeithas ar y Suliau, ac yr oedd yn perthyn iddi hefyd ddosbarth-noson-waith lle y dysgid elfennau cerddoriaeth gan tua 60 neu 70 o bobl ieuanc. Cyfansoddodd JAMES MILLS lawer o anthemau a thonau - gweler *Y Cerddor Eglwysig a Caniadau Seion* - a chadwodd ei dŵn a elwir ' Hosannah ' ei lle mewn casgliadau diweddarach. Bu farw yn y flwyddyn 1844.

Awdur

Prifathro Gwilym Prichard Ambrose

Ffynonellau

R. Mills and N. Cynhafal Jones, *Buchdraeth y Parch. John Mills. F.R.G.S., M.R.A.S* â€¦ (Aberdŵr 1881)

Y Traethodydd, 1901, 1903

M. O. Jones, *Bywgraffiaeth Cerddorion Cymreig* (1890)

T. R. Roberts, *Eminent Welshmen: a short biographical dictionary of Welshmen... from the earliest times to the present* (1908)

Y Cerddor, Rhagfyr 1890

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: Q20733153

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawffraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC-RUU/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

LGC
NLW

LLYFRGEL
THE NATION

Ysgrifeddiadau
Llywodraeth Cymru
Copied by
Welsh Government